שמיני ב

א. אויפן פסוק[1] „ואת שעיר החטאת דרש דרש משה והנה שורף" זאגן חז"ל[2], אז בשמיני למילואים האט מען מקריב געווען „שלשה[3] שעירי חטאות . . שעיר עזים ושעיר נחשון ושעיר ר"ח ומכולן לא נשרף אלא זה" — דער שעיר ר"ח. און דערפאר איז „ויקצוף[4] (משה) גו' מדוע לא אכלתם את החטאת גו'", און אהרן האט אים געענטפערט: „הן[5] היום הקריבו את חטאתם גו' ותקראנה גו' ואכלתי חטאת היום הייטב בעיני ה'. וישמע משה וייטב בעיניו".

איינע פון די הסברות חז"ל[6] אין דער שקו"ט צווישן משה און אהרן — צי מ'האט דעם שעיר ר"ח געדארפט עסן (לויטן קס"ד פון משה) אדער פאר־ברענען (כדעת אהרן) — איז:

אהרן ובניו זיינען דאך געווען אונגים (ע"י מיתת נדב ואביהוא) און אן אונן איז אסור בקדשים[7]; נאר בנוגע שעיר עזים ושעיר נחשון האט משה אנגעזאגט „ואכלתם גו' — כי כן צויתי"[8] „באנינות יאכלוה"[9].

אבער וועגן דעם שעיר ר"ח זיינען משה און אהרן געווען חלוק: משה האט געהאלטן אז אויך דעם שעיר ר"ח האבן זיי געדארפט עסן באנינות, פונקט ווי די אנדערע צוויי שעירים, וויבאלד ס'איז געווען א היתר מפורש (אויף די קרבנות פון דעם טאג) „כי כן צויתי — באנינות יאכלוה"; אהרן האט געהאלטן און אים געענטפערט: שמא לא שמעת (דעם היתר) אלא בקדשי שעה (שעיר עזים ושעיר נחשון) דאי בקדשי דורות ק"ו ממעשר הקל ומה מעשר הקל אמרה תורה[10] לא אכלתי באוני ממנו בקדשי דורות לא כל שכן.

און מיד „וישמע משה וייטב בעיניו הודה ולא בוש (משה[11]) לומר לא שמעתי אלא (אמר[11]) שמעתי ושכחתי".

ב. דארף מען פארשטיין:

פארוואס האט אהרן געדארפט זאגן „(דאי בקדשי דורות) ק"ו ממעשר הקל כו'"? אהרן איז דאך ניט אויסן געווען מחדש זיין צו משה'ן דעם כללות'דיקן דין אז אן אונן איז אסור בקדשים[12]

---

1) פרשתנו י, טז.
2) תו"כ (ופרש"י) עה"פ. זבחים קא, ב.
3) לשון רש"י.
4) פרשתנו שם, טז־יז.
5) שם, יט־כ.
6) זבחים שם, א (תירוץ רבא).
7) ראה לקמן בפנים.
8) פרשתנו שם, יג. אלא ששם קאי על המנחה (כמפורש בפסוק שלפנ"ז „קחו את המנחה", ובפרש"י: זו מנחת שמיני ומנחת נחשון. וראה פרש"י שם, יח). וראה פרש"י שם, טז: אבל בקדשי שעה סמכו על משה שאמר להם במנחה ואכלוה מצות.
9) זבחים שם, רע"א (וש"נ). תו"כ ופרש"י עה"פ.
10) תבא כו, יד.
11) בשטמ"ק — ליתא תיבה זו.
12) בויק"ר פרשתנו (פי"ג, א. וראה אדר"נ פל"ז, יב) „וכיון שכעס נתעלמה ממנו הלכה שאונן אסור לאכול בקדשים . . מיד דרש אהרן ק"ו למשה ומה מעשר הקל כו'". וכ"ה לדעת שמואל (זבחים שם) ד„הא ר"י והא ר"נ" לפי שיטת רש"י שם, דלשמואל — לא ס"ל לר"נ ד„כן צויתי — באנינות יאכלוה", ו„על אנינות לא הוזכר למשה לדרוש ק"ו" (והיינו, שהי' ס"ל למשה שאין איסור אנינות בקדשים).
אבל לתירוץ רבא, דגם ר"נ ס"ל ד„באנינות יאכלוה" — ידע משה מאיסור אכילת קדשים לאונן, וכמפורש בפרש"י שם ד"ה אידי ואידי (וראה גם

(דאָס האָט משה אויך פריער גע־וואוסט ובמאורע זה עצמו — דערפון וואָס דער אויבערשטער האָט אים גע־דאַרפט אָנזאָגן „צויתי" אַ היתר מפורש בנוגע די אַנדערע שעירים — „באנינות יאכלוה"[13])

— כדי צו מדגיש זיין דעם חילוק אַז דער היתר מיוחד ביי אנינות איז נאָר בנוגע די קדשי שעה און ניט בנוגע די קדשי דורות (שעיר ר"ח) — ולאפוקי פון סברת משה אַז דער היתר איז כולל אַלע קדשים פון דעם טאָג

[איז וואָס גיט דאָ צו דער ק"ו ממעשר הקל[14] (כאילו אַז לולא דעם ק"ו וואָלט מען ניט געקענט מחלק זיין צווישן קדשי שעה און קדשי דורות)] —

האָט אהרן געדאַרפט זאָגן בקיצור: שמא שמעת בקדשי שעה ולא בקדשי דורות!

דער דיוק איז נאָכמער בולט דורכ־דעם וואָס מ'געפינט, אַז אויך רש"י בפי־רושו על התורה[15] ברענגט דעם תוכן השקו"ט צווישן משה און אהרן [אַז אהרן האָט געזאָגט אַז ס'איז דאָ אַ חילוק צווישן קדשי שעה און קדשי דורות] — און רש"י דאָרט איז טאַקע מקצר בלשונו: הייטב בעיני ה' — אם שמעת בקדשי שעה אין לך להקל בקדשי דורות (און ברענגט ניט דעם ק"ו ממעשר הקל).

ג. וועט מען דאָס פאַרשטיין בהקדים דיוק לשון רש"י הנ"ל „אם שמעת בקדשי שעה אין לך להקל בקדשי דורות":

פון לשון רש"י „אין לך להקל" (און ניט „ללמוד" וכיו"ב[16] — אַז מען קען בכלל ניט אָפּלערנען קדשי דורות פון קדשי שעה) איז מוכח, אַז דאָס וואָס מען קען ניט צוגלייכן קדשי דורות צו קדשי שעה איז [ניט ווייל דער היתר אנינות (ביי די קדשי שעה) איז געווען אַ „הוראת שעה" פון וועלכער מען קען בכלל ניט אָפּלערנען למקום אחר*[16], נאָר[17]] ווייל קדשי דורות זיינען מער חמור ווי קדשי שעה, ומהאי טעמא — „אם שמעת בקדשי שעה אין לך להקל בקדשי דורות".

ועפ"ז איז מובן פאַרוואָס די גמרא איז מוסיף (בדברי אהרן) „ק"ו ממעשר הקל" — ווייל לויט שיטת הש"ס איז, פאַר־קערט: קדשי שעה זיינען חמורים פון קדשי דורות ועאכו"כ פון הקל שבקדשי דורות — און די ראי' אויף דעם:

די גמרא[18] ברענגט די פלוגתא צווישן ר' יוסי הגלילי און די חכמים בנוגע דעם מקור הדין אַז אַ חטאת (חיצונה) שנכנס

פרש"י עה"פ (י, יב): קחו את המנחה — אע"פ שאתם אוננים וקדשים אסורים לאונן) אלא ש„משה כשקצף טעה כו'" בהחילוק ד„שעה" ו„דורות". וראה לקמן בפנים סעיף ה.

13) ראה גם שפת אמת וקרן אורה זבחים שם.

14) כקושיית השפת אמת שם. ומה שתי' „דרך אגב משמיענו הגמ' עיקר טעמא דאונן אסור" — לדכוותינו צע"ג והסברה.

15) י, יט ד"ה הייטב. וראה פרש"י שם, טז (ד"ה שעיר החטאת) ואילך ובמפרשי רש"י. ואכ"מ.

16) ובפרט שרש"י משנה מלשונו בפסחים (פג, א) — „דורות משעה לא ילפינן" — כהובא לקמן בפנים.

*16) ראה מנחות יט, ב. וש"נ.

17) ובפרט ששניהם אותם הקדשים וברוב המכריע דיניהם שווים — אין מסתבר כלל לומר שאינם בגדר אחד כלל (ללמוד זמ"ז). והרי: לומר דשייכי זל"ז — (א) קרוב יותר לפש"מ. (ב) ממעט המחלוקת בין משה ואהרן.

18) פסחים פג, א.

דמה לפני ולפנים ווערט פסול און מוז פאַרברענט ווערן: ר' יוסי הגלילי לערנט עס אָפּ פון פסוק (שבפרשתנו[19]) „הן לא הובא את דמה אל הקודש פנימה" (משה האָט געפרעגט אהרן'ן: פאַרווואָס מ'האָט דעם קרבן חטאת פאַרברענט — מ'האָט דאָך איר דם ניט געבראַכט „אל הקודש פנימה") — „מכלל דאי . . עייל דמה — בשריפה". און דערפון לערנט מען אָפּ אויף יעדער חטאת חיצונה שנכנס דמה לפני ולפנים אַז דינה בשריפה. אָבער די חכמים לערנען אָפּ דעם דין פון אַז אַנדער פסוק, און ווי רש"י[20] איז מבאר, אַז לדעתם קען מען דאָס ניט אָפּלערנען פון פסוק „הן לא הובא גו", ווייל „דורות משעה לא ילפינן".

דלכאורה אף דלא ילפינן — מהו ההכרח לשנות ולהחמיר (ביי שעה) — דערפון איז מוכח אַז לויט די חכמים זיינען קדשי שעה בכלל חמורים פון קדשי דורות[21], וואָס דערפאַר, אע"פ אַז עס שטייט מפורש ביי „(קדשי) שעה" אַז חטאת שנכנס דמה לפני ולפנים איז בשריפה, וואָלט מען געקענט זאָגן אַז קדשי דורות זיינען ניט (אַזוי האַרב און ניט) בשריפה.

[נאָך מער: די כוונה אין „שעה" דאַרט איז ניט „קדשי שעה" כפשוטם (ד.ה. קרבנות וואָס מ'האָט מקריב געווען בלויז אין יענער צייט) — וואַרום דער קרבן וועלכן מ'האָט פאַרברענט איז געוואָרן אַ שעיר ר"ח (כנ"ל) — נאָר (ווי תוספות[22] איז מבאר) „הוראת שעה היתה" (אַ הוראת שעה אין קדשי דורות).

קומט אויס, אַז לויט די חכמים[23], זיינען עניני „שעה" עד כדי כך חמורים פון עניני „דורות", אַז אפילו פון „שעה" שבקדשי דורות (שעיר ר"ח פון שמיני למילואים) קען מען ניט אָפּלערנען — ווייל זי איז חמורה פון קדשי דורות סתם. ועאכו"כ אַז קדשי שעה ממש (דער שעיר עזים און שעיר נחשון) זיינען חמורים פון קדשי דורות].

און וויבאַלד אַז „קדשי שעה" זיינען (לשיטת הש"ס) חמורים פון „קדשי דורות" — קען אין גמרא ניט שטיין „אם שמעת בקדשי שעה אין לך להקל בקדשי דורות", ווייל, אדרבה: אויב ביי קדשי שעה (החמורים) איז דאָ די קולא פון היתר אכילה באנינות, איז דאָך עאכו"כ אַז די קולא, דער היתר אכילה באנינות („באנינות יאכלוה") איז חל אויף די קדשי דורות (שבאותו מעמד[24]).

---

19) י, יח. — דעת ר"י הובאה גם בתו"כ פרשתנו עה"פ.

20) פסחים שם ד"ה אמר להן.

21) ואף שגם רש"י בפירושו עה"ת מפרש כדעת חכמים (צו ו, כג. וראה רש"י פרשתנו שם) — הרי בלימוד ע"ד הפשט אין זה מפני שאע"פ ללמוד זה מהפסוק דפרשתנו, כ"א מפני שזהו פשוטו של מקרא דהכתוב דפ' צו. וראה רא"ם צו שם. וק"ל.

22) פסחים שם ד"ה א"ל — בדעת רש"י. ומביא מפרש"י (בסוגיא שם לפנ"ז (פב, ב ד"ה לכך נאמר). ועוד) דמדובר בשעיר ר"ח.

23) וי"ל (שלא לאפושי מחלוקת) שגם ריה"ג מודה שבכלל עניני „שעה" חמורים מעניני „דורות". אלא שס"ל שכאן שהמדובר בשעיר ר"ח — לא היתה „הוראת שעה" לשריפתו.

24) משא"כ בקדשי דורות בכלל, שגם אצל משה הי' פשוט איסור אנינות בקדשים (כמובן מזה גופא שהקב"ה הוצרך להתיר לו אנינות במעמד זה, כנ"ל ס"ב).

ויש להוסיף, דבפשטות כאשר א"ל הקב"ה למשה ההיתר דאנינות א"ל ג"כ האיסור דאנינות בקדשים (בכלל). ועפ"ז י"ל דקס"ד דמשה היא, דמכיון שבדיבור אחד נאמרו, אינו שייך האיסור לאותו

דערפאַר האָט אהרן געמוזט מוסיף זיין „דאי בקדשי דורות" ק"ו ממעשר הקל"*[24]: וויבאַלד מען געפינט אַז דער איסור אנינות איז חל אפילו אויף „מעשר הקל" — קען מען ניט מקיל זיין באנינות בקדשי דורות (דורך אפלערנען פון קדשי שעה), נאָר עס איז מסתבר צו זאָגן, אַז דער היתר אנינות איז געווען א הוראת שעה בלויז בנוגע די קדשי שעה און מען קען דערפון ניט אפלערנען.

ד. עס בלייבט אבער ניט מובן: וואָס איז די הסברת הפלוגתא צי קדשי דורות זיינען מער חמור (כשיטת רש"י בפי' רושו עה"ת), אדער קדשי שעה (כשיטת הש"ס)?

ויש לומר, אַז די פלוגתא איז (ניט — וואָס איז מער חמור (כנ"ל), נאָר) — וואָס פאַר אַ סוג „קדשי שעה" איז דאָ געווען.

אין קדשי שעה זיינען דאָ צוויי אופנים:

א) „קדשי שעה" סתם, חד פעמי ממש (וואָס האָט ניט קיין פעולה וצד השווה מיט דורות), ע"ד די קרבנות וואָס אליהו האָט מקריב געווען בהר הכרמל. ומסתבר אַז זיי זיינען (קדשי שעה) קלים מקדשי דורות (ווי אין דער דוגמא הנ"ל — אַז מ'האָט ביי קרבנות אליהו בהר הכרמל מתיר געמאַכט דעם איסור פון שחוטי חוץ).

ב) „קדשי שעה", וואָס כאָטש אַז זייער הקרבה בפועל איז בלויז באותה שעה, איז ענינם ותוכנם — אַ פעולה לדורות. ע"ד ווי די קרבנות פון די ימי המילואים וואָס האָבן מחנך געווען דעם משכן, ועד"ז די קרבנות הנשיאים לחנוכת המזבח. און דער סוג פון קדשי שעה איז, כמובן, מער חמור ווי סתם קדשים (קדשי דורות), ווייל דורך זיי ווערט אויפגעטאָן, אין זיי זיינען תלויים ענינים לדורות.

ועד"ז בנדו"ד גופא — בנוגע דעם שעיר עזים ושעיר נחשון: דער גדר פון „קדשי שעה" קען ביי זיי זיין אויף צוויי אופנים, ובהקדים, אַז די שקו"ט דאָ איז (ניט בנוגע זייער הקרבה ע"ג המזבח, נאָר) ווענן אכילת כהנים. און אין דעם קען מען קלערן, צי אויך אכילת כהנים איז אַ חלק פון חנוכת המשכן והמזבח:

ע"ד הפשט לייגט זיך, אַז אכילת בני אדם (הכהנים) האָט ניט קיין שייכות מיט חינוך המשכן והמזבח:

לא מיבעי דער שעיר עזים (פון שמיני למילואים) — ד.ה. אַ קרבן פאַרבונדן מיטן חינוך פון ימי המילואים — איז דאָך דעמאָלט (בעת אכילת השעיר) שוין געווען נאָך דעם ווי די קרבנות פון אהרן האָבן שוין אויפגעטאָן (דורך דער הקרבה ע"ג המזבח) דעם חינוך און — בשלימותו ביז אַז „תשרה שכינה בכם"[25]

מעמד, ובמילא מחוייב באכילה בכל דבר. ובמכש"כ ממחללי' מות יומת וביום השבת שני כבשים בדיבור אחד נאמרו (מכילתא (ורש"י) יתרו עה"פ (יתרו כ, ח) זכור) — אף (א) שנכתבו בב' ספרים, (ב) ונאמר בו „על עולת התמיד" (שאינו מיוחד לשבת, דוגמת קדשי דורות דנדו"ד),

ולכן הוכרח אהרן להביא את הק"ו ממעשר הקל שאין שוברו בצדו.

[אלא שעפ"ז, אדרבה: צ"ע והסברה למה „וייטב בעיניו". וצע"ק מה ק"ו שייך כאן. ואין לומר דבנדו"ד הוא ענין חד פעמי משא"כ בנוגע לשבת — שהרי גם בנדו"ד מסתבר לומר שהוא הדין בחנוכת ביהמ"ק הא', הב' והג' (ואולי גם — משכן שילה)].

*24) וראה לקמן בפנים סעיף ה והערה 31 (בנוגע למשה).

25) ל' רש"י פרשתנו ט, כג בסופו (וראה שם ד"ה ויבא משה).

און — „ותצא אש מלפני ה׳ ותאכל על המזבח גו״[26], ובמילא איז די אכילת כהנים שלאח״ז טוט ניט אויף בחינוך המשכן והמזבח (לדורות);

נאָר אפילו שעיר נחשון, וואָס מיט דעם איז געווען די התחלה פון די צוועלף טעג פון חנוכת המזבח (דורך די קרבנות הנשיאים) — איז אַבער לויטן דרך הפשט מסתבר לומר, אַז די „חנוכת המזבח״ איז פאַרבונדן מיט דער הקרבה ע״ג המזבח במשכן, אַבער ניט מיט דער אכילת כהנים.

— קומט אויס, אַז לויט פרש״י עה״ת איז די אכילת כהנים פון די „קדשי שעה״ ניט נוגע לדורות, נאָר עס איז אַן ענין חד פעמי, ד.ה. דאָס איז אין דעם ערשטן סוג (הנ״ל) אין קדשי שעה, וועלכע זיינען קלים פון קדשי דורות; ובמילא (בל׳ רש״י) — „אם שמעת („באַנינות יאכלוה״) בקדשי שעה (הקלים) אין לך להקל בקדשי דורות (החמורים)״.

משא״כ אין דעם לימוד ע״ד ההלכה, איז כשם ווי מען געפינט בנוגע צו דער כפרה שע״י קרבן, אַז „כהנים אוכלים ובעלים מתכפרים״[27], עד״ז איז (ע״ד ההלכה) בנוגע צו אַלע פעולות פון אַ קרבן — כולל די פעולות הקרבנות בנדו״ד: חינוך המשכן והמזבח — אַז די אכילת כהנים איז דערמיט פאַרבונדן און פועל׳ט בזה.

קומט אויס, אַז (אויך) די אכילת כהנים פון שעיר עזים ושעיר נחשון איז נוגע לדורות, און דערפאַר איז שיטת הש״ס אַז די קדשי שעה זיינען מער חמור ווי קדשי דורות, און דערפאַר האָט אהרן געדאַרפט אַנקומען צום „ק״ו ממעשר הקל״ (כנ״ל באורך).

ה. לויט דעם ביאור האמור אין דעם חילוק צווישן שיטת הש״ס און שיטת רש״י בפירושו עה״ת אין טענת אהרן — ווערט מען אויך פאַרשטיין דעם שינוי ביניהם בנוגע להודאת משה, „וישמע משה וייטב בעיניו״:

אין גמרא[6] שטייט: „הודה ולא בוש (משה) לומר לא שמעתי אלא (אמר) שמעתי ושכחתי״ — אַז ביי משה איז געווען דערביי שכחה; משא״כ רש״י בפירושו על התורה[28] ברענגט (ניט לשון הש״ס, נאָר) ע״ד לשון התורת כהנים[29]: „הודה ולא בוש לומר לא שמעתי״ — וואָס פשטות לשון רש״י איז (ווי געדעדט אַמאָל באַרוכה[30]) אַז משה האָט זיך ניט געשעמט צו זאָגן אַז ער האָט דעם חילוק פון קדשי שעה און קדשי דורות ניט געהערט פון אויבערשטן (אַבער עס איז דערביי ניט געווען שכחה).

ויש לומר אַז „לשיטתייהו אזלי״:

לויט שיטת הש״ס, אַז דער יסוד פון אהרן איז בלויז דער „ק״ו ממעשר הקל״ (ווייל מצד הסברא (לולא דעם ק״ו) וואָלט אויך אהרן מודה געווען אַז מען דאַרף עסן דעם שעיר ר״ח באנינות, במכש״כ פון קדשי שעה החמורים) — דאַרף מען זאָגן, אַז דאָס וואָס משה האָט

---

26) שם, כד.

27) תו״כ (ופרש״י) פרשתנו י, יז (בנוגע לשעיר ר״ח שהוא לכפרה). פסחים נט, ב׳. וש״נ.

•) ושם נלמד זה מהפסוק (תצוה כט, לג) גבי מילואים. ולהעיר שבפרש״י תצוה שם לא הובא זה (ע״ש), ומביאו רק בפרשתנו גבי שעיר ר״ח.

28) י׳, כ.

29) שם (אלא שבתו״כ — „הודה מיד״).

30) לקו״ש ח״ח ע׳ 182 הערה 4. חי״ז ע׳ 109 ואילך. וש״נ.

(מלכתחילה) געהאלטן אנדערש איז ווייל בשעת מעשה האט ער ניט געוואוסט דעם לימוד פון „מעשר הקל"[31], דאָ איז געווען שכחה — משה רבינו האט פארגעסן דעם דין (ולימוד) פון מעשר.

משא"כ לויט פרש"י עה"ת, איז דער חילוק צווישן דער קס"ד של משה און דעת אהרן געווען אן ענין פון סברא: משה האט געהאלטן אז דער היתר אנינות איז פארבונדן מיטן טאג, אלס שמיני למילואים[32], ובמילא איז אין דעם ניטאָ קיין חילוק צווישן קדשי שעה און קדשי דורות; און אהרן האט מחדש געווען אז דער היתר אנינות איז נאר אויף די קרבנות מיוחדים (פון דעם טאג אלס ימי המילואים) אבער מען קען דערפאר ניט מקיל זיין ביי דעם שעיר ר"ח וואס איז פון קדשי דורות.

און דערפאר זאגט ניט רש"י אז ביי משה איז געווען שכחה — ווייל אויף א סברא פאסט ניט זאגן: שכחה און דערפאר זאגט מען — היפך הסברא! מען קען פארגעסן א דין, ע"ד „נתעלמה ממנו הלכה"[33], אבער עס האט ניט קיין ארט צו זאגן אז מ'האט פארגעסן א סברא (מען קען מאכן א טעות בסברא[34], אבער ניט שכחה).

נאר, לויט פשוטו של מקרא, האט משה געזאגט „לא שמעתי" — ער האט פון דעם אויבערשטן ניט געהערט דעם חילוק.

ו. פון יעדן ענין דארף מען ארויסנעמען א הוראה אין עבודת האדם[35]. וי"ל די הוראה פון ענין הנ"ל — אויף וויפל מען דארף זיין זהיר אין די ענינים, וואס זיינען בדוגמת „קדשי שעה":

עס זיינען פאראן ענינים אין עבודת האדם וועלכע זיינען בדוגמת „קדשי דורות" — ענינים קבועים וואס זיינען דאָ מדור דור בלי שינוי; און עס זיינען פאראן ענינים בדוגמת „קדשי שעה" — ענינים חדשים שתלמיד ותיק עתיד לחדש, תקנות גדולי ישראל וואס פאסדערן זיך מצד דרישת השעה, בקעה מצא וגדר בה גדר[36], וכיו"ב.

אין די זאכן אין וועלכע מען איז איינגעוואוינט מדור דור זיינען ניטאָ (אזויפיל) שוועריקייטן אויף מנצח זיין דעם יצר הרע, וויבאלד מ'איז שוין אדורך די „כל התחלות קשות"[37]; ויתרה מזה — הרגל נעשה טבע. אבער בנוגע די עבודות וועלכע זיינען בדוגמת „קדשי שעה" שטעלט זיך דער יצה"ר

31) אבל אינו מוכרח, כי י"ל שקס"ד דמשה היא — כי „לא אכלתי באוני" יודע שיאמרנו לאחרי ל"ט שנה, ואילו שאין איסור אנינות — שמע בנוגע להווה ובפירוש.

32) ראה לקו"ש חי"ז ע' 105 ואילך.

33) ראה ויק"ר דלעיל הערה 12. ועד"ז בכ"מ.

34) ראה לשון רש"י זבחים שם סד"ה אידי ואידי. לקו"ש ח"ח שם. ועוד.

35) ובמכש"כ מתורת הבעש"ט בנוגע לכל דבר ודבר אשר אדם רואה או שומע (כש"ט (קה"ת) בהוספות סי' קכז-ט. וש"נ).

36) עירובין ו, א. וש"נ.

37) מכילתא ורש"י יתרו יט, ה.

•) ובפרט שי"ל, שמכיון שלא אכלתי גו' נאמר בקשר לוידוי מעשרות, הרי כשם שכללות חיוב מעשר הוא רק כשנכנסו לארץ, גם האיסור דלא אכלתי באוני קשור עם הכניסה לארץ (שמשנה גם הקרבת הקרבנות — ובפרט בבוא הזמן ד„באתם . . אל המנוחה גו").

בתוקף אנטקעגן: מה יום מיומים, מנהג אבותינו אן דעם חידוש, וכו׳ — ביז אז ער מאכט זיך פאר א מנהיג ופוסק הדור וואס איז דרישת השעה.

און דעריבער פאדערט זיך א זהירות יתירה ביי אן עבודה חדשה (ובפרט — וועלכע איז ניט נאר אן ענין לפי שעה[38], נאר — איז אויך נוגע לדורות) מער און מער ווי בנוגע די עבודות הרגילות (וועלכע זיינען בדוגמת — קדשי דורות).

און דאס לערנט מען אפ פון דעם ביאור הנ״ל (בשיטת השי״ס), אז דאס וואס מען האט די ״קדשי שעה״ געגעסן באגינות (און די קדשי דורות פאר־ברענט) — איז בלויז געווען א הוראת שעה אויף ינענם טאג; אבער דער סדר הרגיל דארף זיין אין א פארקערטן אופן — אז די קדשי שעה זיינען (שווערער ובמילא —) הארבער ווי קדשי דורות; אפילו דארט וואו די קדשי דורות מעג מען ״עסן״, איז נאך ניט קיין ראי׳ אז מען קען ״עסן״ די קדשי שעה.

און ווי מען געפינט ביי די קרבנות המילואים, אז דער ערשטער קרבן וואס אהרן האט געבראכט — פר לחטאת — האט ער ניט געגעסן (ווי א חטאת דקדשי דורות), נאר — ״תשרוף באש״[39].

ווייל אין קדשי דורות, וואו דער יצה״ר שטעלט זיך ניט אנטקעגן (עד כדי כך), קען מען זיך ״פארגינען״ דעם תענוג פון אכילת הקרבן, אין וועלכן עס איז דא הנאה, אויך דער גוף האט דער־פון הנאה ותענוג;

משא״כ ביי ״קדשי שעה״ ביי וועלכע דער יצה״ר טוט ביותר אויף לבלבל וכו׳ דארף מען האבן א זהירות יתירה בנוגע צו אכילה[40]. בשעת מען דערפילט אן אייגענעם געשמאק ובפרט גופני גיט דאס אן ארט וואו דער יצה״ר קען האבן אן אחיזה וכו׳ —

נאר עס דארף זיין שריפת הקרבן, ביטול לגמרי.

ז. און דאס איז אויך די הוראה למעשה בדורנו זה:

לויט אלע סימנים אין סוף מס׳ סוטה געפינען מיר זיך איצט אין דרא דעקב־תא דמשיחא ממש, און ווי כ״ק מו״ח אדמו״ר האט געזאגט[41] אז ״הנה עומד אחר כתלנו״, און אין וועלכן עס זיינען דא חלונות וחרכים — איז די דרישת השעה, צו מכין זיין זיך (מיט דער גאנ־צער סביבה) לקבלת פני משיח צדקנו.

— דארף מען וויסן, אז אין דער עבודה דארף מען האבן א זהירות (כולל — זריזות) יתירה, און זי מוז געטאן ווערן מיט דער גאנצער מסירה ונתינה, בכל מאדך.

וועז עס רעדט זיך וועגן קדשי דורות — די עבודות הרגילות — האט אן ארט אז די עבודה זאל זיין אן עבודה מסודרה ע״פ טעם ודעת, אין וועלכער מען פאר־לירט ניט (לגמרי) די אייגענע מציאות

---

38) שהם קדשי דורות (כנ״ל בפנים), וכן בעבודה — שמכיון שנוגע רק לשעה ואין בהם לדורות, אין היצה״ר מנגד כ״כ כו׳.

39) תצוה כט, יד.

40) ולהעיר מענין דפרש חגיכם (רק ג׳ פעמים בשנה) קאמר פרש שבתכם (מדי שבוע בשבוע) לא קאמר (זח״ב פח, ב. אלא שביאורו ע״פ חסידות באו״א — ראה תו״א ר״פ ח״ש. סידור ר, ג־ד. רג, ג ואילך. ועוד).

41) ב״קול קורא״ (שנדפס ב״הקריאה והקדושה״ סיון תש״א. אגרות קודש אדמו״ר מהוריי״צ ח״ה ע׳ שסז). ועוד.

— מ׳האָט דערביי תענוג, ביז הנאת הגוף (— מהמצוה, או כדי לעבוד את ה׳ וכו׳[42]);

בשעת אַבער עס רעדט זיך וועגן דער דרישת השעה אויף גרייטן זיך צו משיח׳ן — קדשי שעה — דאַרף מען געדענקען אַז דאָס איז אַן ענין שהזמן גרמא וואָס איז דוחה אַנדערע ענינים און מען דאַרף זיך אין דעם אַריינלייגן אין אַן אופן פון למעלה ממדידה והגבלה, ביז מען וועט אינגאַנצן אַריינ־געטאָן אין דעם, ביז עס וועט פאַר־לאָרן די אייגענע מציאות (— בדוגמת שריפת הקרבן).

און דאָס גופא ברענגט אַראָפּ משיח צדקנו, וואָס זיין קומען איז אין אַן אופן פון „היסח הדעת״[43] (למעלה מבחינת דעת[44]) — מצאתי דוד עבדי[45] — בגאולה האמיתית והשלימה במהרה בימינו ממש.

(משיחות אחש״פ, ש״פ שמיני
וש״פ תזו״מ תשמ״ב)

---

42) ראה תניא פ״ז (יא, ב).

43) סנהדרין צז, סע״א.

44) אגה״ק סי׳ ד (קה, ב ואילך).

45) תהלים פט, כא — ראה סנהדרין שם: ג׳ דברים באין בהיסח הדעת משיח מציאה כו׳.